

Δελτίο Τύπου
Λουξεμβούργο, 4 Οκτωβρίου 2021

Δασική στρατηγική της ΕΕ: θετικά, αν και περιορισμένα, αποτελέσματα

Μολονότι η δασική κάλυψη στην ΕΕ αυξήθηκε την τελευταία 30ετία, η κατάσταση των δασών αυτών διαρκώς επιδεινώνεται. Οι πρακτικές βιώσιμης διαχείρισης έχουν καθοριστική σημασία για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στα δάση. Κάνοντας απολογισμό της δασικής στρατηγικής της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020 και των βασικών ενωσιακών πολιτικών στον τομέα αυτό, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ), σε ειδική έκθεσή του, επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να είχε δραστηριοποιηθεί περισσότερο για την προστασία των δασών της Ένωσης, σε τομείς στους οποίους αυτή έχει πλήρη αρμοδιότητα δράσης. Επί παραδείγματι, θα μπορούσαν να γίνουν περισσότερα για την καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας και τη μεγαλύτερη εστίαση των δασικών μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης στη βιοποικιλότητα και στην κλιματική αλλαγή.

Η χρηματοδότηση που παρέχεται για τις δασικές περιοχές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι πολύ χαμηλότερη από αυτήν που διατίθεται για τη γεωργία, μολονότι οι εκτάσεις που καλύπτονται από δάση είναι σχεδόν ίδιες με αυτές που χρησιμοποιούνται για γεωργικούς σκοπούς. Η ενωσιακή χρηματοδότηση για τη δασοκομία αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 1 % του προϋπολογισμού της ΚΓΠ και εστιάζει στη στήριξη τόσο μέτρων διατήρησης όσο και της φύτευσης και αποκατάστασης δασικών εκτάσεων. Το 90 % της χρηματοδότησης αυτής διοχετεύεται μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

«Τα δάση είναι πολυλειτουργικά, εξυπηρετούν περιβαλλοντικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς σκοπούς· ο καθορισμός οικολογικών ορίων, λόγω χάριν όσον αφορά τη χρήση των δασών για την παραγωγή ενέργειας, βρίσκεται σε εξέλιξη», δήλωσε ο Samo Jereb, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. *«Τα δάση μπορούν να λειτουργήσουν ως καταβόθρες άνθρακα και να συμβάλουν στον περιορισμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, όπως οι δασικές πυρκαγιές, οι καταιγίδες, οι ξηρασίες και η μείωση της βιοποικιλότητας,*

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

αυτό ωστόσο μόνον αν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη έχουν την ευθύνη να εντατικοποιήσουν τις δράσεις που εξασφαλίζουν την ανθεκτικότητα των δασών.»

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι οι βασικές ενωσιακές πολιτικές ναι μεν αναφέρονται στο ζήτημα της βιοποικιλότητας και της κλιματικής αλλαγής στα δάση της ΕΕ, αλλά ότι ο αντίκτυπός τους είναι περιορισμένος. Παραδείγματος χάριν, μολονότι ο ενωσιακός κανονισμός για την ξυλεία απαγορεύει την εμπορία παράνομα υλοτομημένης ξυλείας και προϊόντων ξύλου στην ΕΕ, η παράνομη υλοτομία δεν έχει εξαλειφθεί. Η επιβολή του κανονισμού στα κράτη μέλη παρουσιάζει αδυναμίες, ενώ οι αποτελεσματικοί έλεγχοι συχνά είναι ανύπαρκτοι, ακόμη και εκ μέρους της Επιτροπής. Παρότι η τηλεπισκόπηση (ήτοι τα δεδομένα γεωσκόπησης, οι χάρτες και οι φωτογραφίες με γεωσήμανση) προσφέρει σημαντικές δυνατότητες για οικονομικά αποδοτική παρακολούθηση εκτεταμένων περιοχών, η Επιτροπή δεν τη χρησιμοποιεί με συνέπεια.

Η ΕΕ έχει υιοθετήσει διάφορες στρατηγικές, προκειμένου να αντιμετωπίσει την ανεπάρκεια βιοποικιλότητας και να εξασφαλίσει την κατάσταση διατήρησης των δασών της ΕΕ. Ωστόσο, οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι η ποιότητα των μέτρων διατήρησης για τους εν λόγω δασικούς οικοτόπους εξακολουθεί να είναι προβληματική. Παρά το γεγονός ότι το 85 % των αξιολογήσεων των προστατευόμενων οικοτόπων υποδεικνύουν κακή ή ανεπαρκή κατάσταση διατήρησης, τα περισσότερα σχετικά μέτρα αποσκοπούν απλώς στη διατήρηση και όχι στην αποκατάσταση της κατάστασης. Σε ορισμένα έργα δάσωσης, οι ελεγκτές παρατήρησαν την ύπαρξη δενδροσυστάδων μονοκαλλιέργειας· η ανάμειξη διαφορετικών ειδών θα είχε βελτιώσει τη βιοποικιλότητα και την ανθεκτικότητα σε καταιγίδες, ξηρασίες και επιβλαβείς οργανισμούς.

Οι ελεγκτές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης είχαν ελάχιστο αντίκτυπο στη δασική βιοποικιλότητα και στην ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, εν μέρει λόγω των περιορισμένων δαπανών για τα δάση (στην πραγματικότητα, 3 % των συνολικών δαπανών αγροτικής ανάπτυξης) και των αδυναμιών στον σχεδιασμό των μέτρων. Η απλή ύπαρξη σχεδίου διαχείρισης δασών – προϋπόθεση της χρηματοδότησης από το ΕΓΤΑΑ – ελάχιστα εξασφαλίζει ότι η χρηματοδότηση θα διοχετευθεί σε περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες. Επιπλέον, το κοινό σύστημα παρακολούθησης της ΕΕ δεν μετρά την επίδραση των δασικών μέτρων στη βιοποικιλότητα ή στην κλιματική αλλαγή.

Γενικές πληροφορίες

Η ΕΕ έχει προσυπογράψει διάφορες διεθνείς συμφωνίες (όπως η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα και το Θεματολόγιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030, με τον στόχο βιώσιμης ανάπτυξης 15) και, ως εκ τούτου, υποχρεούται να επιδιώκει την επίτευξη μιας σειράς τιμών-στόχου συνδεδεμένων άμεσα με τη βιοποικιλότητα στα δάση. Επίσης, οι Συνθήκες της ΕΕ την καλούν να εργάζεται για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Ευρώπης. Ωστόσο, η έκθεση του 2020 για την κατάσταση των δασών της Ευρώπης κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η κατάσταση των ευρωπαϊκών δασών γενικώς επιδεινώνεται. Άλλες εκθέσεις και στοιχεία από τα κράτη μέλη επιβεβαιώνουν ότι η κατάσταση διατήρησης των δασών της ΕΕ βαίνει φθίνουσα.

Η Επιτροπή παρουσίασε τη νέα δασική στρατηγική της ΕΕ τον Ιούλιο του 2021.

Η ειδική έκθεση 21/2021, με τίτλο «Χρηματοδότηση της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα και την κλιματική αλλαγή στα δάση της ΕΕ: θετικά, αν και περιορισμένα, αποτελέσματα» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu).

Επικοινωνία με τον Τύπο

Γραφείο Τύπου του ΕΕΣ: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 551 502